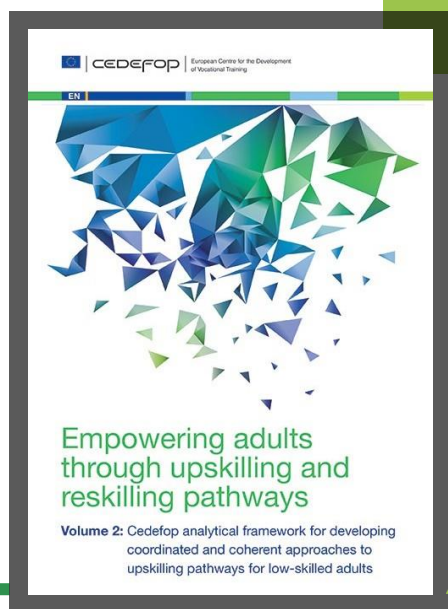

Celkové SHRNUTÍ

Posílení postavení dospělých prostřednictvím zvyšování kvalifikace a rekvalifikace

Svazek 2: Analytický rámec Cedefopu pro rozvoj koordinovaného a koherentního přístupu ke zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi

Celá publikace je
ke stažení na:
[www.cedefop.europa.eu/en/
publications-and-
resources/publications/3082](http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3082)

Vypuknutí pandemie onemocnění COVID-19 má nebyvalé následky pro evropské ekonomiky i společnosti. Opatření k dodržování sociálního odstupu zavedená za účelem omezení šíření viru mají dalekosáhlý vliv na trhy práce, a to jak z hlediska ztráty pracovních míst, tak i z hlediska nové organizace práce prostřednictvím nových technologií a digitálních nástrojů. Zajistit, aby měli všichni dospělí v průběhu celého svého života možnost aktualizovat své stávající dovednosti a získávat nové, které jim v obtížných časech pomohou obstát v pracovním i osobním životě, je důležitější než kdy jindy.

Zajištění možností zvyšování kvalifikace je především o spojování zdrojů a vytváření správných synergií za účelem podpory každého dospělého (s nízkými dovednostmi) na

individuální cestě při jejich posilování. Jde o vytvoření komplexního přístupu ke zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci dospělé populace s nízkými dovednostmi. Tento přístup by měl být schopen koordinovaně a koherentně řešit potřeby dospělých a zajistit, aby měli všechny nástroje a potřebnou podporu k tomu, aby se mohli vydat na cestu udržitelného vzdělávání vedoucí k dosažení jejich plného potenciálu a osobního naplnění.

Cedefop vyvinul tento analytický rámec s cílem podpořit tuto jedinečnou vizi zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi. Aspekty jeho přidané hodnoty zahrnují vývojový proces, bazální jádro a multidisciplinární obsah. Vývoj tohoto rámce:

- (a) je založený na iteračním procesu integrujícím kvalitativní výzkum a dvě kola konzultací se zúčastněnými stranami;
- (b) vychází z perspektivy celoživotního učení a zaměřuje se na posilování postavení každého jednotlivého příjemce / účastníka vzdělávání;
- (c) je v souladu se zásadami a referenčním rámcem, která stanovují doporučení uvedená v publikaci *Upskilling pathways* [Cesty zvyšování kvalifikace].

Vytvoření analytického rámce bylo založené na interačním procesu následujících čtyř hlavních fází:

- (a) procházení oficiálních informačních zdrojů, příslušné literatury a dokumentů z oblasti příslušných politik za účelem nalezení zajímavých postupů z praxe používaných v oblasti zvyšování kvalifikace;
- (b) analýza osvědčených a perspektivních postupů zaměřená na nalezení důležitých systémových rysů za účelem vytvoření jedinečného přístupu k zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi, který bude založený na celoživotním učení a na myšlenkách flexibilních, přizpůsobitelných a udržitelných postupů upravených podle individuálních potřeb;
- (c) konzultace zaměřené na získání zpětné vazby ze strany zúčastněných stran a jejich vkladu do dvou verzí návrhu analytického rámce vytvořených v rámci výzkumného procesu;
- (d) průběžné organické koordinování poznatků a zdrojů agentury Cedefop (Department for learning and employability / Odbor pro učení a uplatnitelnost na trhu práce) v oblasti vzdělávání dospělých, předčasného odchodu ze vzdělávání a odborné přípravy, financování, poradenství a poskytování informací, validace a učení založeného na práci.

V následujícím textu je popsána každá z těchto čtyř fází nebo procesů vývoje rámce, počínaje analýzou osvědčených a perspektivních postupů.

ANALÝZA OSVĚDČENÝCH A PERSPEKTIVNÍCH POSTUPŮ

Jako referenční východisko byly přijaty principy, na nichž jsou založena doporučení uvedená v publikaci *Upskilling pathways* [Cesty zvyšování kvalifikace], v rámci celé Evropy bylo v příslušných oblastech politiky identifikováno 21 osvědčených a perspektivních postupů; 13 z nich bylo vybráno jako obzvláště důležitých v kontextu vývoje analytického rámce.

Analýza osvědčených a perspektivních postupů je prováděna na třech úrovních politického procesu: z toho důvodu byly výsledky analýzy rozříděny do tří seznamů specifických prvků v rámci získaných poznatků, každý ze seznamů lze přiřadit k jedné úrovni analytického rámce.

Úroveň rozhodování

V rámci rozhodování jde o přizpůsobování a zefektivňování stávajících struktur a zdrojů s cílem uvolnit synergie, které připraví cestu pro koordinované a koherentní přístupy v oblasti zvyšování kvalifikace a pro správnou podporu a implementaci. Analýza zkoumaných postupů naznačuje na úrovni rozhodování několik důležitých systémových prvků, mezi které patří:

- (a) společná vize založená na politickém závazku na nejvyšší úrovni a charakterizovaná strategicky přiděleným a / nebo účelově vázaným financováním a holistickým způsobem koordinování několika příslušných oblastí politiky;
- (b) dobře definovaná plánovací strategie určování a identifikace cílových skupin a současných a budoucích potřeb dovedností;
- (c) inkluzivní víceúrovňové řídicí mechanismy, na kterých se podílí několik zúčastněných stran, a které zahrnují účinnou koordinaci a zapojení příslušných zúčastněných stran na všech úrovních za účelem nejenom oslovení různých dospělých příjemců / účastníků vzdělávání, ale také uspokojení jejich potenciálně komplexních potřeb;
- (d) systematický a udržitelný monitorovací a hodnotící systém založený na dohodnuté koncepci kvality.

Úroveň podpory

U podpory, která má být nepřetržitá a kvalitní, jde o to, aby byly zachované koherentní a koordinované přístupy vyvinuté ve fázi rozhodování, s příslušnou podporou zaměřenou na inkluzivitu a dostupnost vzdělávacích cest. V rámci analýzy osvědčených a perspektivních postupů bylo zjištěno několik důležitých systémových prvků:

- (a) odpovídající úroveň financování založeného na mechanismu sdílení nákladů, který vychází z předpokladu, že investování do zvyšování kvalifikace je sdílenou odpovědností;
- (b) dobře cílené finanční nástroje doplněné cílenou nefinanční podporou pro jednotlivce i firmy, zejména malé a střední podniky;
- (c) integrace vhodných strategií určených k oslovování, motivování, zapojování a podpoře dospělých s nízkými dovednostmi s cílem pomoci jim orientovat se v možnostech a příležitostech v oblasti zvyšování kvalifikace;
- (d) posiluje, oceňuje a uznává se kapacita a přínos jednotlivých komunit a dalších netradičních aktérů.

Implementační úroveň

Implementace spočívá v založení komplexního, inkluzivního a koordinovaného přístupu ke zvyšování kvalifikace na myšlenku adaptabilního a flexibilního vzdělávání; měla by být zaměřená na individuální potřeby studentů a měla by být postavená na hodnocení dovedností, na vzdělávací nabídce šité na míru a na ověřování a uznávání dovedností a kompetencí. Na úrovni implementace byly mezi osvědčenými a perspektivními postupy identifikovány tři hlavní systémové prvky:

- (a) flexibilní, adaptabilní a na míru šité vzdělávací cesty vycházející z předchozího (formálního, neformálního a informálního) učení, možnosti učení a odborné přípravy šité na míru a umožňující validaci a uznávání dovedností a kompetencí;
- (b) centrální postavení jednotlivce;
- (c) udržitelnost souvisí se zajišťováním kvality a opírá se o vytváření správných synergií a podporu zapojování a spolupráce zúčastněných stran. Úspěch a efektivita závisí na důvěře zúčastněných stran.

KONZULTACE SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI

Analytický rámec Cedefopu pro rozvoj způsobů zvyšování kvalifikace dospělých je koncipován převážně jako nástroj k zamyšlení a zdroj inspirace pro tvůrce politik a další příslušné aktéry. Jeho vývoj tedy závisí na zapojení zúčastněných stran a na zpětné vazbě od nich získané.

Dvě kola konzultací poskytla základní zpětnou vazbu ze strany zúčastněných stran a potřebné vstupy pro dvě verze návrhu analytického rámce, které byly vytvořené v rámci výzkumného procesu:

- (a) první kolo konzultací se zúčastněnými stranami zahrnovalo vybrané vnitrostátní aktéry ve Francii, Irsku, Itálii, Rumunsku a Švédsku, kteří poskytli důležitou zpětnou vazbu k první verzi analytického rámce vypracované v prosinci 2018;

- (b) zpětná vazba z prvního kola konzultací se zúčastněnými stranami přispěla v únoru 2019 k vypracování druhé verze analytického rámce, která byla důkladně přezkoumána evropskými a národními aktéry účastnicími se Druhého fóra politiky učení o způsobech zvyšování kvalifikace dospělých: vize pro budoucnost ⁽¹⁾.

Body k zamyšlení

Účastníci obou kol konzultací se zúčastněnými stranami se do značné míry shodli na tom, že analytický rámec, který Cedefop vytvořil, je užitečným zdrojem inspirace a nástrojem umožňujícím lépe se zamyslet a stanovit klíčové oblasti činnosti. Účastníci mimo jiné zdůraznili, že koordinovaný a koherentní přístup ke způsobům zvyšování kvalifikace vyžaduje posun v myšlení založený na sdílené vizi inkluzivních, dostupných a flexibilních vzdělávacích cest v oblasti učení. Posun v myšlení znamená:

- (a) jednoznačný politický závazek doplněný silným zapojením zúčastněných stran, které přijmou věc za svou, dále je to spolupráce a partnerství na všech úrovních a posílená kapacita přístupů založených na roli celé komunity; větší míra zapojení zaměstnavatelů ze soukromého sektoru, jako např. malých a středních podniků a větší zapojení sociálních partnerů;
- (b) změnit kulturu v oblasti služeb směrem k proaktivním službám kariérového poradenství a k logice podpory vzdělávání a učení jako celoživotního procesu tak, aby byly schopné oslovovat dospělé v jejich vlastním kontextu a podporovat je tím, že jim umožní udržetelné přechody realizované v rámci kariéry i osobního života;
- (c) oceňovat, podporovat a zviditelňovat veškeré učení a odbornou přípravu, včetně učení a odborné přípravy realizovaných v neformálním a informálním prostředí;
- (d) vytvořit zastřešující systém monitorování a hodnocení založený na komplexním a integrovaném shromažďování údajů souvisejících se zabezpečením kvality a udržovaný prostřednictvím financování odpovídající úrovně;
- (e) zajistit financování odpovídající úrovně, které bude doprovázené finančními nástroji založenými na mechanismech sdílení nákladů a zvláštní podporou malých a středních podniků (např. formou partnerské spolupráce, podporou v oblasti administrativy);

⁽¹⁾ <https://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/events/second-policy-learning-forum-upskilling-pathways-vision-future>

- (f) předpisy a ustanovení pro více rozšířených, přechodných a flexibilních cest odborného vzdělávání jak v rámci formálního, tak i neformálního systému, které budou odvozené od individuálních potřeb a budou mít jasnou vazbu na formální kvalifikace s referenčními body pro identifikaci, dokumentaci, hodnocení a certifikaci výsledků učení.

ZÁVĚREČNÝ REVIDOVANÝ OBSAH ANALYTICKÉHO RÁMCE CEDFOPU URČENÉHO K VYTVÁŘENÍ POSTUPŮ ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE U DOSPĚLÝCH S NÍZKÝMI DOVEDNOSTMI

V návaznosti na systémové rysy identifikované analýzou osvědčených a perspektivních postupů v oblasti zvyšování kvalifikace a na zpětnou vazbu získanou od zúčastněných stran na evropské úrovni i na úrovni národních států, odráží konečná verze analytického rámce několik oblastí politiky, které se dotýkají problematiky zvyšování kvalifikace a tvoří integrovaný celek:

- deklaruje jasné základy v perspektivě celoživotního učení a zaměřuje se na posílení postavení jednotlivých příjemců / účastníků vzdělávání;
- je definovaný na základě důležitých systémových prvků potřebných pro koherentní a koordinovaný přístup ke způsobům zvyšování kvalifikace u dospělých s nízkými dovednostmi;
- obsahuje deset klíčových oblastí v rámci daného politického procesu, které jsou uspořádané ve třech úrovních: rozhodování, podpora a implementace; a
- má horizontální členění podporující koordinaci a spolupráci v deseti klíčových oblastech, zejména na úrovni rozhodování: uvolňuje synergie a podporuje komplementaritu, ale zároveň také přispívá k rozšíření znalostí a poznatků v každé z klíčových oblastí.

Ačkoli se může zdát, že předkládá normativní stanovisko, analytický rámec Cedefopu pro vytváření cest v oblasti zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi není zamýšlený jako vyčerpávající seznam nezbytných podmínek a předpokladů ani jako hodnotící nástroj. Funguje jako referenční rámec pro stimulaci diskuse a přemýšlení o návrzích a realizaci cest v oblasti zvyšování kvalifikace. Má být zdrojem inspirace pro tvůrce politik a další příslušné zúčastněné strany, kterým má pomáhat při určování klíčových oblastí činnosti. V následujícím textu je shrnuto 10 klíčových oblastí a základních rysů analytického rámce.

ROZHODOVÁNÍ: VYTVÁŘENÍ SPRÁVNÝCH SYNERGIÍ, PŘÍPRAVA CESTY PRO KOORDINOVANÉ A KOHERENTNÍ CESTY ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE

Klíčová oblast č. 1: Integrovaný přístup ke zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi

- Vychází z vize udržitelných, inkluzivních, flexibilních, adaptabilních a přizpůsobitelných způsobů zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi.
- Politická vůle a strategicky přidělené a / nebo účelově vázané financování na všech příslušných úrovních (včetně vytváření kapacity) zajišťující udržitelnost a efektivitu v průběhu času. To jsou nezbytné předpoklady připravující cestu pro udržitelnou vizi v oblasti cest zvyšování kvalifikace.
- Vhodné komunikační a propagační strategie využívající běžný a sdílený jazyk, které jsou přizpůsobené místnímu kontextu a daří se jim propagovat danou vizi a zajistit nezbytné zapojení zúčastněných stran.
- Vertikální a horizontální koordinace politiky s cílem maximalizovat koherenci a účinnost příslušné politiky.
- Centrální postavení potřeb jednotlivce a výchozího bodu, ve kterém se daný jedinec nachází.

Klíčová oblast č. 2: Plánovací strategie pro identifikaci cílových skupin

- Souhrnné a integrované informace o různých potenciálních skupinách v rámci dospělé populace, které budou podporované účinnými mechanismy předvídání dovedností založenými na informacích o trhu práce.
- Flexibilní přístup umožňující přizpůsobit se měnícím se cílovým skupinám a potřebám.
- Klíčové zúčastněné strany z veřejné i soukromé sféry a sociální partneři, včetně společenských uskupení a nevládních organizací (NGO), jakož i subjekty z řad zaměstnavatelů a příjemců, se zapojují do procesu identifikace a předvídání a do shromažďování údajů organizovaného na národní úrovni.

Klíčová oblast č. 3: Správa a řízení (zahrnující několik úrovní / několik zúčastněných stran)

- Zapojení / účast zúčastněných stran na všech úrovních, včetně příjemců / účastníků vzdělávání s jasně definovanými a sdílenými cíli, pravomocemi a odpovědností.
- Správa a řízení v kontextu zvyšování kvalifikace zdůrazňuje strategickou úlohu různých lokálních /

komunitních partnerů, zejména pokud jde o jejich úlohu při oslovování a zapojování těch nejobtížnějších / a nejzranitelnějších osob s nízkými dovednostmi; znamená to také potřebu strategie v oblasti budování kapacit.

- (c) Efektivní komunikační postupy se sdíleným jazykem používané těmi, kdo se podílejí na správě a řízení, umožňují šíření informací a realizaci podpory a zajišťují zpětnou vazbu.

Klíčová oblast č. 4: Monitorování a hodnocení

- (a) Monitorování a hodnocení na dvou úrovních: napříč všemi cestami umožňujícími zvyšování kvalifikace, aby se zajistilo, že budou nastavené a zachované synergie, a také na úrovni jednotlivých oblastí.
- (b) Podporované a propojené se systémy zabezpečování kvality. To předpokládá schválený koncept kvality, který bude procházet napříč všemi oblastmi (včetně podpory, implementace, ustanovení, programů, iniciativ), které již mají své vlastní monitorovací a hodnotící systémy a mechanismy.
- (c) Zajištěné komplexním a integrovaným mechanismem sběru dat a vyžadující zapojení a účast všech příslušných zúčastněných stran.
- (d) Dobrá komunikační strategie může přispět k lepšímu zapojení a participaci zúčastněných stran.

PODPORA: ZAJIŠTĚNÍ INKLUZIVNÍCH A DOSTUPNÝCH CEST:

Klíčová oblast č. 5: Finanční a nefinanční podpora

- (a) Odpovídající úroveň financování je zajišťována a udržována prostřednictvím mechanismů sdílení nákladů.
- (b) Účinná finanční podpora bere v potaz různorodost dospělé populace s nízkými dovednostmi a je pečlivě nastavena (kritéria způsobilosti, výše dotací) tak, aby pokrývala nejrůznější skupiny dospělých s nízkými dovednostmi.
- (c) Finanční nástroje doprovází podpora nefinančního charakteru v podobě informací, poradenství a doprovázení, zvyšování povědomí o výhodách učení, poskytování školení na míru a/nebo podpora partnerství za účelem rozšíření kapacity. Jsou zvláště významné v případě malých a středních podniků.
- (d) Stávající opatření finanční a nefinanční podpory pro jednotlivce a podniky jsou přezkoumávána; a hodnotí se jejich účinnost při oslovování dospělých s nízkými dovednostmi.

Klíčová oblast č. 6: Dosah

- (a) Vychází z centrálního postavení uživatele a je zaměřená na rozvoj individuální autonomie a připravenosti zapojit se do učení a práce; při vytváření alternativních přístupů bere v potaz názory, poznatky a postoje cílových skupin.
- (b) Financování správy na centrální úrovni, technická podpora a monitorování jsou dobře koordinovány s lokálním / regionálním provozem a implementací. Obce, místní úřady práce nebo kontaktní místa na úrovni regionů mohou provádět příslušné procesy a koordinovat činnost místních zúčastněných stran.
- (c) Poradenské a informační služby jsou dobře koordinované, jsou stabilním prvkem politik v oblasti rozvoje dovedností a vzdělávání dospělých a v ideálním případě jsou upraveny národními dohodami napříč politickým spektrem (národní strategie, rozpočty). Jejich účinnost se zvyšuje pokud jsou koordinované se systémy validace/ověřování a zároveň i s pružnými formami učení. Individuální portfolia mohou dokumentovat pokroky příjemců / účastníků učení a podporovat je v dalším postupu.
- (d) Holistické a přizpůsobené služby podporované mezioborovými týmy; poskytují podporu při problémech v oblasti financí, bydlení a sociální integrace kdykoli je to nutné.

Klíčová oblast č. 7: Systém celoživotního poradenství

- (a) Podpora v průběhu celého života a ve všech jeho oblastech: integrace napříč podpůrnými službami zaměřenými na různé oblasti a fáze života v závislosti na výchozím nastavení v dané zemi, včetně služeb zaměstnanosti, sociálních služeb a obecních služeb.
- (b) Poradenské činnosti vychází ze zásady centrálního postavení uživatele. Podporou rozvoje dovedností v řízení kariéry se služby snaží o dosažení dlouhodobé samostatnosti jednotlivců při řízení své profesní dráhy.
- (c) Služba je poskytována holistickým způsobem a s využitím networkingu, je koordinovaná s informačními strategiemi a udržuje ji místní a regionální spolupráce (a koordinace); obce mohou hrát ústřední úlohu při koordinování obecních aktivit se spoluprací založenou na silných stránkách místních partnerů ve specializovaných oblastech; místní spolupráce je také klíčová při získávání informací o trhu práce.
- (d) Podpora kariérového poradenství je ve všech příslušných oblastech (vzdělávání, odborná příprava, zaměstnání) profesionalizovaná, řídí se jasnými zásadami poskytování služeb a má přístup orientovaný na výsledky založený na snaze o zlepšování individuálních podmínek / sociálního

blahobytu, na výsledcích trhu práce a výsledcích učení.

- (e) Integrované informační a poradenské služby zahrnující vícekanálové doručování (web, telefon, osobní kontakt) a přizpůsobené potřebám příjemců; jednotlivcům je podle potřeby poskytovaná vhodná kombinace digitálních, telefonních a osobních služeb a podpory.

IMPLEMENTACE: NABÍDKA NA MÍRU PŘIPRAVENÝCH, PŘIZPŮBITELNÝCH A PRUŽNÝCH CEST ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE

Klíčová oblast č. 8: Hodnocení dovedností

- (a) Uznává se hodnota všech typů učení – formálního, neformálního i informálního.
- (b) Je koordinované s poradenstvím a validací, podporuje jednotlivce při zjišťování jejich stávajících kompetencí. Hodnocení dovedností je potenciálním informačním vstupem pro vytvoření na míru upravené nabídky učení a pro proces validace.
- (c) Upravené metody a doklad o učení s hodnoceným/ identifikovaným typem učení. Nástroje je třeba přizpůsobit charakteristikám a potřebám jednotlivců, přičemž musí zůstat v souladu s celkovým procesem zvyšování kvalifikace.
- (d) Aby byl výstup užitečný pro jednotlivce, kteří přistupují k dalšímu učení, procesu validace nebo k novému zaměstnání, musí být uznáván a přijímán klíčovými třetími stranami (poskytovateli odborné přípravy, zaměstnavateli, společenskými organizacemi a společnostmi). To závisí na systémech zabezpečování kvality.

Klíčová oblast 9A: Nabídka učení upravená na míru a vedoucí ke kvalifikaci

- (a) IVET/CVET nabízí dospělým více než jednu cestu k získání formální kvalifikace; v rámci všech cest je možné využít hodnocení dovedností, validaci nebo uznávání předchozích znalostí.
- (b) Přizpůsobení nabídky nemá vliv na cíle učení v rámci dané kvalifikace a zaručuje srovnatelnost a kvalitu výsledků učení bez ohledu na zvolenou cestu.
- (c) Dospělí s nejrůznějšími učebními profily těžší z řady flexibilních a přizpůsobitelných pedagogických přístupů a metod, z různých formátů školení a kurzů a forem závěrečného hodnocení.
- (d) Nabídky učení šité na míru jsou závislé na schopnosti prováděcích institucí zpřístupnit cesty zřízené na institucionální / rámcové úrovni a přizpůsobit se učebním profilům a potřebám jednotlivců.

Klíčová oblast 9B: Nabídka výuky připravené na míru obsahující učení založené na práci

- (a) Poskytovatelé jsou seznámeni s danou problematikou, jsou připraveni a mají dostatečnou podporu při využívání různých forem učení založeného na práci (netýká se pouze učení se na pracovišti), aby mohli přizpůsobit svou učební nabídku potřebám dospělých; jsou podporovány a sdíleny inovativní přístupy.
- (b) Zaměstnavatelé se musí zapojit do vzdělávání zaměstnanců a také převzít odpovědnost. Obecněji řečeno, existuje potřeba spolupráce na místní úrovni, jsou nutné sítě kontaktů a odpovědnost musí být rozdělena mezi všechny zúčastněné strany.
- (c) Postoj zaměstnanců podniků k dospělým učňům jako jednotlivcům, ale potenciálně i jako k jedincům patřícím do určité skupiny (např. uprchlíci), musí být kladný. Společnosti, zejména malé a střední podniky, mají vzdělávací kapacitu pro práci s dospělými; interní školitelé a zaměstnanci jsou seznamováni s potřebami a očekáváním dospělých učňů.
- (d) Učňovské vzdělávání je otevřené pro dospělé, přičemž firmy, zejména malé a střední podniky, jsou motivovány (finančně i nefinančně) k tomu, aby umožňovaly umístování dospělých učňů.
- (e) Poskytování učňovského výcviku je přizpůsobeno potřebám / profilům dospělých (s přihlédnutím k předchozímu učení a pracovním zkušenostem, individuálním omezením).

Klíčová oblast č. 10: Validace a uznávání dovedností a kompetencí

- (a) V rámci uskutečňovaných cílů a procesů má jednatel centrální postavení.
- (b) Jasné propojení poradenství, hodnocení dovedností, poskytování odborné přípravy a validace. Integrace různých forem validace a hodnocení dovedností vytváří kontinuum, ve kterém se jedinec dokáže snadno orientovat.
- (c) Účel procesu validace a uznávání je jasně definován a je sdělován jednotlivcům i společnostem. Do různých aspektů se zapojuje několik dobře informovaných zúčastněných stran s jasně definovanou úlohou, které si uvědomují, co je kýmž výstupem a mají v něj důvěru.
- (d) Používané nástroje jsou spolehlivé, platné, transparentní a přizpůsobitelné individuálním potřebám a okolnostem; používají se různé metody hodnocení a certifikace.

HODNOTA A VÝZNAM ANALYTICKÉHO RÁMCE

Zajištění možností zvyšování kvalifikace je o spojování zdrojů a vytváření správných synergií za účelem podpory každého dospělého (s nízkými dovednostmi) na jeho individuální cestě k posílení jeho postavení. Jde o vytvoření komplexního přístupu k zvyšování kvalifikace a k rekvalifikaci dospělé populace s nízkými dovednostmi. Takový přístup by měl být schopen koordinovaně a komplexně řešit jejich potřeby a zajistit, aby měli všechny potřebné nástroje a podporu k tomu aby se mohli vydat na cestu udržitelného učení vedoucí k naplnění a realizaci jejich potenciálu.

Analytický rámec Cedefopu pro rozvoj koordinovaného a koherentního přístupu ke zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi byl vytvořen na podporu této jedinečné vize zvyšování kvalifikace.

Přidaná hodnota tohoto rámce zahrnuje několik aspektů: proces vývoje, dále základ, na kterém rámec stojí a jeho multidisciplinární obsah. Vývoj rámce:

- je založený na interačním procesu spojujícím dohromady kvalitativní výzkum a dvě kola konzultací se zúčastněnými stranami;
- vychází z perspektivy celoživotního učení a zaměřuje se na posílení postavení každého jednotlivého příjemce / účastníka učení;
- je v souladu se zásadami a referenčním rámcem, jež stanoví doporučení uváděná v publikaci *Upskilling pathways* [Cesty zvyšování kvalifikace];
- vychází z dlouhodobé organické koordinace odborných znalostí a poznatků střediska Cedefop, jmenovitě Odboru pro učení a uplatnitelnost na trhu práce / Department for learning and employability, v oblasti vzdělávání dospělých, předčasného odchodu ze vzdělávání a odborné přípravy, financování vzdělávání dospělých, celoživotního poradenství, validace a uznávání předchozího učení a učení založeného na práci;
- byl odvozený z analýzy zajímavých systémových rysů nalezených ve výběru příkladů dobré praxe a zajímavých postupů shromážděných pro tento projekt.

SPOLUPRÁCE NA KOMPLEXNÍM PŘÍSTUPU K POSÍLENÍ POSTAVENÍ DOSPĚLÝCH PROSTŘEDNICTVÍM ZVYŠOVÁNÍ KVALIFIKACE A REKVALIFIKACE

Referenční příručka doprovázející toto celkové shrnutí je součástí výzkumu agentury Cedefop v oblasti posílení postavení dospělých cestou zvyšování kvalifikace a rekvalifikace. Účelem projektu je podpořit koncepci, šíření a provádění politik a opatření v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, které pomáhají dospělým, zejména dospělým s nízkými dovednostmi, dosáhnout znalostí, dovedností a kompetencí požadovaných v oblasti práce, uplatnitelnosti na trhu práce (zaměstnatelnosti) a celoživotního učení.

Tento obecný záměr podporuje i zpráva, jejímž cílem bylo popsat koncepční a týmový vývoj analytického rámce pro způsoby zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi. V rámci podrobné prezentace svého konečného obsahu se snaží poskytnout podporu tvůrcům politik a zúčastněným stranám při navrhování a následném provádění udržitelných, koordinovaných a koherentních přístupů v rámci příslušných politik.

Dalším krokem bude uplatnění analytického rámce ve vybraných zemích, které souhlasí s účastí v tematických šetřeních, která budou konkrétně zaměřená na způsoby zvyšování kvalifikace dospělých s nízkými dovednostmi. Další návrat k problematice analytického rámce se uskuteční během nadcházejícího „Třetího fóra politiky učení o způsobech zvyšování kvalifikace: nová vize pro budoucnost“ [Third policy learning forum on upskilling pathways: a new vision for the future] v listopadu 2020. Zúčastněné strany budou mít příležitost sdílet své poznatky na poli nejnovějšího vývoje v oblasti zvyšování kvalifikace; budou mít příležitost prezentovat inovativní zkušenosti a praktické postupy, výzvy a inspirace se zaměřením na identifikaci prioritních oblastí činnosti.

CEDEFOP

European Centre for the Development of Vocational Training

Europe 123, 570 01 Thessaloniki (Pylea), GREECE
Postal address: Cedefop service post, 570 01 Thermi, GREECE
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020, Email: info@cedefop.europa.eu

visit our portal www.cedefop.europa.eu

© European Centre for the Development of Vocational Training (Cedefop), 2020
Creative Commons Attribution 4.0 International

Text byl přeložen a upraven z originálu, jehož autorem je Cedefop a jenž je dostupný v plném znění zde: https://www.cedefop.europa.eu/files/3082_en_executive_summary.pdf. Přeložila Alena Kadlecová.

Cedefop (2020). *Empowering adults through upskilling and reskilling pathways: Volume 2: Cedefop analytical framework for developing coordinated and coherent approaches to upskilling pathways for low-skilled adults: Executive summary*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. https://www.cedefop.europa.eu/files/3082_en_executive_summary.pdf. Dílo pod licencí Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Publications Office of the European Union

ISBN 978-92-896-2898-3

9 789289 628983